

UDENRIGSMINISTERIET
Center for Europa og Nordamerika

EUK, j.nr. 400.A.5-0-0
Den 23. april 2014

Rådsmøde (udenrigsanliggender - handel) den 8. maj 2014

SAMLENOTAT

<u>1. EU/Canada-frihandelsforhandlinger</u>	<u>2</u>
<u>2. EU/Japan-frihandelsforhandlinger</u>	<u>5</u>
<u>3. EU/USA-frihandelsforhandlinger</u>	<u>7</u>
<u>4. WTO: Doha-udviklingsrunden, herunder grøn handelsliberalisering.....</u>	<u>10</u>
<u>5. Status for EU's forhandlinger om økonomiske partnerskabsaftaler (EPAer) med regioner af udviklingslande i Afrika, Vestindien og Stillehavet.</u>	<u>13</u>

1. EU/Canada-frihandelsforhandlinger

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

Der blev d. 18. oktober 2013 indgået en politisk aftale om hovedelementerne i en frihandelsaftale mellem EU og Canada. Der udestår fortsat afklaring af en række tekniske aspekter af den politiske aftale. Dertil kommer fortsatte forhandlinger om investeringsområdet. Rådet forventes at drøfte status for den afsluttende del af forhandlingerne og perspektiverne for en endelig vedtagelse.

2. Baggrund

EU og Canada indledte i 2009 forhandlinger om en "Comprehensive Economic and Trade Agreement" (CETA). Begge parter har stor interesse i at indgå aftalen. EU er Canadas næststørste samhandelspartner (kun overgået af USA). Canada indtager en 11. plads i EU's internationale samhandel.

Det er målet, at forhandlingerne skal sikre en gradvis og gensidig liberalisering af handel med varer og tjenesteydelser samt investeringer og adgangen til etablering.

De væsentligste udfordringer i forhandlingerne siden 2009 har især været landbrugs- og fødevarer, oprindelsesregler, geografiske indikationer, tjenesteydelser, investeringer, offentlige indkøb og intellektuel ejendomsret.

Der blev den 18. oktober 2013 indgået en politisk aftale om hovedelementerne i en frihandelsaftale. Den politiske aftale lægger op til en omfattende afvikling af toldsatser i såvel EU som Canada. På EU's side lægges der op til en afvikling af 99,2 % af alle toldlinjer ved en aftales fulde indfasning. Den tilsvarende toldafvikling på canadisk side omfatter 98,8 % af alle toldlinjer.

Den politiske aftale lægger derudover op til en øget markedsadgang for canadisk okse- og svinekød i EU, mens EU omvendt opnår en bedre markedsadgang i Canada for bl.a. mejeriprodukter. Relateret til dette accepterer Canada fremadrettet at yde beskyttelse af et bredt udsnit af EU's prioriterede geografiske indikationer på fødevarerområdet.

I forhold til beskyttelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder indebærer den politiske aftale bl.a., at innovative lægemiddelproducenter fremadrettet sikres en bedre patentbeskyttelse på det canadiske marked.

På området for offentlige indkøb har Canada for første gang nogen sinde i en bilateral handelsaftale forpligtet sig på markedsåbninger på provins- og kommunalt niveau.

Forhandlingerne om investeringsdelen af en frihandelsaftale, som blev tilføjet forhandlingerne i lyset af de ændrede beføjelser i medfør af Lissabon-traktaten, er endnu ikke afsluttet.

Sideløbende med frihandelsforhandlingerne har parterne også forhandlet om fornyelse af den strategiske partnerskabsaftale mellem EU og Canada. Et af de største udeståender i forbindelse

med disse forhandlinger har været, hvorvidt frihandelsaftalen juridisk skal gøres betinget af overholdelsen af visse politiske klausuler om bl.a. menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder i partnerskabsaftalen. Der blev i foråret 2014 fundet et kompromis, således at de for EU essentielle elementer om respekt for menneskerettigheder og ikke-spredning af masseødelæggelsesvåben blev opretholdt, men at den konkrete juridiske kobling mellem den strategiske partnerskabsaftale og frihandelsaftalen blev fjernet.

3. Formål og indhold

Handelskommissæren forventes at præsentere konturerne af en endelig frihandelsaftale baseret på hovedpunkterne i den politiske aftale fra oktober 2013 samt de efterfølgende kontakter mellem Kommissionen og de canadiske myndigheder om udmøntning af de udestående tekniske aspekter af en aftale. Rådet forventes på den baggrund at drøfte status for den afsluttende del af forhandlingerne og perspektiverne for en endelig vedtagelse.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres men skal i henhold til TEUF artikel 207, stk. 3 og jf. artikel 218 godkende en evt. frihandelsaftale.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant, idet handelspolitikken er EU-kompetence.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Indgåelsen af en frihandelsaftale forventes at få positive samfundsøkonomiske konsekvenser i form af øget samhandel med deraf afledte effekter i form af øget vækst, lavere forbrugerpriser mm.

For så vidt angår de statsfinansielle konsekvenser forventes disse primært at ske via EU-budgettet. Isoleret set vil nedsatte toldsats betyde lavere egne indtægter til EU-budgettet, som i nogen grad vil kunne modvirkes af øget samhandel.

En frihandelsaftale forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for miljøet eller beskyttelsesniveauet. En aftales bestemmelser på området for bæredygtig udvikling kan dog på sigt have positive konsekvenser for miljøet og beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Handelspolitisk Specialudvalg i udvidet kreds (inkl. erhvervs- og arbejdstagerorganisationer) blev hørt forud for vedtagelsen af forhandlingsdirektiverne.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generel støtte til indholdet af den politiske aftale om hovedelementerne i en frihandelsaftale, der blev opnået enighed om d. 18. oktober 2013. Såfremt EU's væsentligste interesser bliver imødekommet i den sidste af forhandlingerne, forventes der enighed i EU om en frihandelsaftale med Canada.

10. Regeringens generelle holdning

En omfattende og ambitiøs frihandelsaftale er generelt i Danmarks interesse og et vigtigt skridt på vejen til at opnå frihandelsaftaler med en række store markeder med deraf følgende forøget vækst i Danmark.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Kommissionens forslag til forhandlingsdirektiver for en frihandelsaftale blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 24. april 2009. Status for forhandlingerne er senest blevet forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 25. maj og 23. november 2012 samt d. 7. juni 2013.

2. EU/Japan-frihandelsforhandlinger

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

Forhandlingerne om en frihandelsaftale mellem EU og Japan blev formelt lanceret d. 25. marts 2013. Der har siden været afholdt fem forhandlingsrunder. På rådsmødet forventes det vigtigste punkt at være status for Japans fremskridt med at fjerne en række tekniske handelshindringer.

2. Baggrund

Forhandlingerne om en frihandelsaftale mellem EU og Japan blev formelt lanceret d. 25. marts 2013. Der har siden været afholdt fem forhandlingsrunder. Den seneste runde fandt sted i Tokyo fra d. 31. marts - 4. april.

Indledning af frihandelsforhandlinger mellem EU og Japan udgjorde den danske handelspolitiske hovedprioritet under EU-formandskabet i 2012. Danmark er et af de få EU-lande, som kontinuerligt opretholder et handelsoverskud over for Japan, og for hvem en ambitiøs frihandelsaftale har et entydigt positivt økonomisk perspektiv. Navnlig landbrugs- og fødevareerhvervet samt lægemiddelindustrien har meget stærke interesser i en åbning af det japanske marked.

Forhandlingerne befinder sig endnu på et relativt tidligt stadie. Der har været udvekslet indledende tekstforslag og tilbud på enkelte områder.

Kommissionen forventes i maj at fremlægge resultatet af en analyse af Japans fremskridt med at fjerne en række tekniske handelshindringer. Dette sker som led i den såkaldte et-års-gennemgang af forhandlingerne. De tekniske handelshindringer fordeler sig over en række forskellige områder, men den største opmærksomhed samler sig om regulativer for biler samt offentlige udbud blandt andet på jernbaneområdet.

Parallelt med frihandelsforhandlingerne forhandles også om en politisk partnerskabsaftale.

3. Formål og indhold

Handelskommissæren forventes på rådsmødet at give en status for frihandelsforhandlingerne, herunder de væsentligste resultater af den seneste forhandlingsrunde. Der ventes på det grundlag en drøftelse af EU's overordnede prioriteter og det ventede videre forløb for forhandlingerne. Det må forventes, at et-årsgennemgangen af Japans fremskridt med at fjerne en række tekniske handelshindringer vil indtage en central plads i drøftelserne.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres, men skal i henhold til TEUF artikel 207, stk. 3 og jf. artikel 218 godkende en evt. frihandelsaftale.

5. Nærhedsprincippet

Overvejelser om nærhedsprincippet er ikke relevante, idet handelspolitikken er EU-kompetence.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Indgåelsen af en frihandelsaftale forventes at få positive samfundsøkonomiske konsekvenser i form af øget samhandel med deraf afledte effekter i form af øget vækst, lavere forbrugerpriser mm.

For så vidt angår de statsfinansielle konsekvenser forventes disse primært at ske via EU-budgettet. Isoleret set vil nedsatte toldsats betyde lavere egne indtægter til EU-budgettet, som i nogen grad vil kunne modvirkes af øget samhandel.

En frihandelsaftale forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for miljøet eller beskyttelsesniveauet. En aftales bestemmelser på området for bæredygtig udvikling kan dog på sigt have positive konsekvenser for miljøet og beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Handelspolitisk Specialudvalg i udvidet kreds (inkl. erhvervs- og arbejdstagerorganisationer) blev hørt forud for vedtagelsen af forhandlingsdirektiverne.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generelt en bred tilslutning til frihandelsforhandlingerne med Japan. Enkelte EU-lande har dog udvist skepsis i forhold til Japans fremskridt i afviklingen af tekniske handelshindringer.

10. Regeringens generelle holdning

Indledning af frihandelsforhandlinger mellem EU og Japan var en handelspolitisk topprioritet for Danmark under det danske EU-formandskab i 2012. Danmark støtter indgåelsen af en ambitiøs frihandelsaftale med Japan, idet en sådan har et stort potentiale for dansk erhvervsliv.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Udkastet til forhandlingsdirektiver blev forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg d. 23. november 2012.

3. EU/USA-frihandelsforhandlinger

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

Frihandelsforhandlingerne mellem EU og USA blev lanceret d. 17.-18. juni 2013. Der er siden blev afholdt fire forhandlingsrunder. Næste forhandlingsrunde forventes d. 19.-23. maj 2014. Handelskommissæren forventes på rådsmødet at orientere om de væsentligste resultater af de foreløbige forhandlinger samt perspektiverne for det videre forhandlingsforløb.

2. Baggrund

Rådet vedtog d. 14. juni 2013 forhandlingsdirektiverne for en EU/USA-frihandelsaftale. Frihandelsforhandlingerne blev herefter formelt lanceret i margin af G8-topmødet i Nordirland d. 17.-18. juni 2013. Der er siden blevet afholdt fire forhandlingsrunder. Den seneste blev afholdt i Bruxelles d. 10.-14. marts 2014. Næste forhandlingsrunde forventes afholdt i Washington d. 19.-23. maj 2014.

Frihandelsforhandlingerne mellem EU og USA har til formål at sikre en gradvis og gensidig liberalisering af handel med varer og tjenesteydelser samt investeringer og adgangen til etablering.

Forhandlingerne er overordnet struktureret efter tre hovedområder: 1) Markedsadgang, herunder nedsættelse og afvikling af toldsatser, liberalisering af handlen med tjenesteydelser samt investeringer og offentlige indkøb; 2) Reguleringsmæssigt samarbejde, herunder generelle principper for reguleringsmæssig tilnærmelse samt konkrete afsnit om reguleringsmæssigt samarbejde vedrørende prioriterede sektorer som bl.a. lægemidler, medicinsk udstyr, kemikalier og biler; 3) Øvrigt samarbejde i form af beskyttelsen af bl.a. intellektuelle ejendomsrettigheder, oprindelsesregler, energi, konkurrence og handelslettelse.

På området for markedsadgang har der været udvekslet et første tilbud på toldsatser for varer. Derudover har drøftelserne især været koncentreret om, hvilke tjenesteydelser, der skal omfattes af de videre forhandlinger, samt den tekniske tilgang, der skal lægges til grund for liberalisering af handlen med tjenesteydelser. Der har fortsat kun været en begrænset substansdrøftelse af investeringer. En nærmere drøftelse afventer resultatet af Kommissionens offentlige høring om brugen af investor-til-stat-tvistbilæggelse vedrørende investeringsbeskyttelse.

På området for reguleringsmæssigt samarbejde har drøftelserne især været koncentreret om en mulig tilnærmelse af lovgivningen inden for en række nøglesektorer af særlig økonomisk betydning for samhandelen mellem EU og USA. Det drejer sig bl.a. om lægemiddelområdet, hvor man har drøftet en mulig, afgrænset anvendelse af gensidig anerkendelse på udvalgte områder.

På området for øvrigt samarbejde har man drøftet et bredt udsnit af emner relateret til samhandel såsom told og handelslettelse samt beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder. Derudover drøftes bl.a. muligheder for at samarbejde på energiområdet samt det fælles ambitionsniveau vedrørende bæredygtig udvikling.

Der er endnu ikke forhandlet egentlige udkast til kapitler til grund for en endelig frihandelsaftale.

3. Formål og indhold

Handelskommissæren forventes på rådsmødet under frokosten at give en status for frihandelsforhandlingerne, herunder de væsentligste resultater af den seneste forhandlingsrunde. Der ventes på det grundlag en drøftelse af EU's overordnede prioriteter i forhandlingerne og det ventede videre forløb for forhandlingerne i den resterende del af 2014.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres men skal i henhold til TEUF artikel 207, stk. 3 og jf. artikel 218 godkende en evt. frihandelsaftale.

5. Nærhedsprincippet

Overvejelser om nærhedsprincippet er ikke relevante, idet handelspolitikken er EU-kompetence.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Indgåelsen af en frihandelsaftale forventes at få positive samfundsøkonomiske konsekvenser i form af øget samhandel med deraf afledte effekter i form af øget vækst, lavere forbrugerpriser mm.

For så vidt angår de statsfinansielle konsekvenser forventes disse primært at ske via EU-budgettet. Isoleret set vil nedsatte toldsats betyde lavere egne indtægter til EU-budgettet, som i nogen grad vil kunne modvirkes af øget samhandel.

En frihandelsaftale forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for miljøet eller beskyttelsesniveauet. En aftales bestemmelser på området for bæredygtig udvikling kan dog på sigt have positive konsekvenser for miljøet og beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Handelspolitisk Specialudvalg i udvidet kreds (inkl. erhvervs- og arbejdstagerorganisationer) blev hørt forud for vedtagelsen af forhandlingsdirektiverne.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generelt en bred tilslutning til frihandelsforhandlingerne med USA.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side støtter man en ambitiøs frihandelsaftale mellem EU og USA, som bidrager til at styrke de økonomiske og handelsmæssige relationer. Det skal ske som led i en generel styrkelse af EU's relationer til USA som strategisk partner og med det indbyggede perspektiv på sigt at bidrage til at styrke det multilaterale handelssystem.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Udkastet til forhandlingsdirektiver blev forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg d. 8. maj 2013. Grund- og nærhedsnotatet blev oversendt til Folketingets Europaudvalg d. 12.

april 2013. Sagen blev ligeledes forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering d. 7. juni 2013 samt d. 11. oktober 2013.

4. WTO: Doha-udviklingsrunden, herunder grøn handelsliberalisering

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat

1. Resumé

På den 9. WTO-ministerkonference, som afholdtes på Bali d. 3.-7. december 2013, opnåedes enighed om den første multilaterale handelsaftale i WTO's historie i form af en pakke af udvalgte emner fra den samlede Doha-udviklingsdagsorden. Opfølgingsarbejdet i WTO følger to separate spor: Implementering af Bali-aftalen med fokus på handelslettelse og udarbejdelse af et arbejdsprogram for de resterende Doha-emner. Rådet ventes at drøfte forhandlingssituationen i WTO. En kommende juridisk bindende aftale om handelslettelse forventes ikke at få konsekvenser for gældende dansk ret.

Efter Bali-aftalen er der opstået et nyt momentum på dagsordenen for grøn handelsliberalisering. Det har åbnet op for, at EU og 13 andre lande har udsendt en erklæring om at indlede forhandlinger om en plurilateral aftale inden for WTO-rammen. Det er et stort skridt fremad for en sag, som Danmark har arbejdet for at fremme i EU og internationalt. Rådet forventes at drøfte forberedelserne til de kommende forhandlinger og vedtage rådskonklusioner om EU's indtræden i forhandlingerne.

2. Baggrund

På Verdenshandelsorganisationens (WTO) 9. ministerkonference på Bali, Indonesien, d. 3.-7. december 2013 opnåedes enighed om den første multilaterale handelsaftale i WTO's historie. Aftalen udgøres af en pakke af udvalgte emner fra den samlede Doha-udviklingsdagsorden og omfatter tre dele: Handelslettelse, udvalgte landbrugsemner og en række udviklingsemner. Substantielt er handelslettelsesdelen af aftalen væsentligst, og den vil gennem effektiviseringer af eksport- og importprocedurer ifølge OECD sænke handelsomkostningerne med op til 10 procent i udviklede lande og op til 15 procent i udviklingslande. Den er i første omgang alene politisk bindende, men skal være vedtaget i juridisk bindende form inden udgangen af juli 2014. Den træder derefter i kraft for de lande, der har godkendt den, på det tidspunkt, hvor der er opnået godkendelse fra to-tredjedele af WTO-medlemmerne. Assistance og bistand til udviklingslandene til implementering af handelslettelsesaftalen er en integreret del af aftalen. På ministerkonferencen genbekræftede WTO-medlemmerne desuden deres opbakning til Doha-udviklingsrunden og forpligtede sig til inden for et år at udarbejde et klart defineret arbejdsprogram for de resterende emner på Doha-udviklingsdagsordenen. Opfølgingsarbejdet i WTO følger således to separate spor: Implementering af Bali-aftalen med fokus på handelslettelse og udarbejdelse af et arbejdsprogram.

Grøn handelsliberalisering er en del af det oprindelige DDA-mandat og indebærer at fjerne told og handelshindringer på grønne varer til gavn for klima, miljø, økonomisk vækst og beskæftigelse. Indsatsen med at fremme grøn handelsliberalisering har fået nyt momentum efter Bali-aftalen. Det er sket i kraft af, at en række WTO-medlemslande den 24. januar i margin af World Economic Forum i Davos udsendte en erklæring om fremme af grøn handelsliberalisering. De deltagende lande er Australien, Canada, Kina, Costa Rica, Taiwan, EU, Hong Kong, Japan, Sydkorea, New Zealand, Norge, Schweiz, Singapore og USA. Der er tale om en hensigtserklæring om at starte forberedelserne til forhandlinger om en international aftale, hvilket er et vigtigt første skridt. Der lægges op til en plurilateral aftale indenfor WTO-rammen, hvor de lande, der ønsker at være med, forhandler en aftale. Aftalen vil bygge på mestbegunstigelsesprincippet, hvilket be-

tyder, at handelsfordele, som eksempelvis lavere toldsatser på grønne produkter, vil gælde alle WTO-medlemsstater - også dem, der ikke er medunderskrivere på aftalen. Derfor rækkes der nu ud til flere lande for at begrænse problemet med, at medlemmer af WTO kan nyde fordelene af en aftale uden tilsvarende selv at yde markedsåbninger.

Der arbejdes desuden på at fastlægge, hvilke konkrete grønne varer, der skal omfattes af en aftale. Danmark har indsendt en liste af varer til Kommissionen, som ønskes omfattet af en aftale om grøn handelsliberalisering. Listen er udarbejdet efter en høring af danske erhvervsorganisationer og virksomheder. Der er nu ved at blive udarbejdet en konsolideret EU-liste på baggrund af medlemsstaternes bidrag. Listen skal spilles ind i de forestående forhandlinger om en international aftale om grøn handelsliberalisering.

Forhandlingerne om en plurilateral aftale om grøn handelsliberalisering forventes pt. indledt senest i løbet af efteråret 2014.

3. Formål og indhold

Rådet ventes at drøfte forhandlingssituationen i WTO med fokus på implementering af Bali-aftalen og udarbejdelsen af et arbejdsprogram for de resterende emner på Doha-udviklingsdagsordenen. Rådet forventes desuden at drøfte forberedelserne til de kommende forhandlinger om grøn handelsliberalisering samt at vedtage rådskonklusioner herom.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets seneste resolution om Doha-udviklingsrunden blev vedtaget d. 21. november 2013 (P7_TA(2013)0511). Der foreligger ingen udtalelser fra Europa-Parlamentet vedrørende grøn handelsliberalisering.

5. Nærhedsprincippet

Overvejelser om nærhedsprincippet er ikke relevante, idet handelspolitikken er EU-kompetence.

6. Gældende dansk ret

En kommende juridisk bindende aftale om handelslettelse forventes ikke at få konsekvenser for gældende dansk ret. Eventuelle konsekvenser forventes kun at vedrøre relevant EU-lovgivning. En eventuel plurilateral aftale om grøn handelsliberalisering forventes ikke at have konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Handelslettelsesaftalen forventes at få en positiv indflydelse på danske virksomheders handelsomkostninger, og den forventes ikke at føre til øgede administrative omkostninger eller at have negative statsfinansielle konsekvenser. Den forventes heller ikke at have konsekvenser for miljøet og beskyttelsesniveauet.

En eventuel plurilateral aftale om en fjernelse af told på grønne varer vil kunne have positiv indflydelse på dansk eksport af denne varegruppe og dermed have positive økonomiske konsekvenser. En eventuel aftale forventes at have positive konsekvenser for miljø og klima på globalt plan.

8. Høring

Erhvervs-, arbejdstager- og civilsamfundsorganisationer har løbende været konsulteret om forhandlingerne i Doha-udviklingsrunden i regi af det såkaldte Beach Club-forum.

Den danske liste over grønne varer har været sendt i høring blandt danske virksomheder, erhvervs-, arbejdstager- og civilsamfundsorganisationer.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er i Rådet bred opbakning til en rettidig og fuld implementering af Bali-aftalen med fokus på handelslettelse. Der er også bred opbakning til udarbejdelsen af et balanceret og realistisk arbejdsprogram, der nødvendigvis må adressere de vanskelige emner landbrug, industrivarer og tjenesteydelser, og som kan danne grundlag for en samlet afslutning af Doha-runden. Det står dog klart, at der er divergerende holdninger blandt EU-landene til vægningen af de forskellige emner.

Der er blandt WTO-medlemmerne bred anerkendelse af nødvendigheden af rettidig og fuld implementering af handelslettelsesaftalen som forudsætning for at fastholde og udbygge den gevundne tillid til WTO. For så vidt angår de resterende Doha-emner har nogle udviklingslande udtrykt præference for, at kommende forhandlinger skal finde sted på grundlag af eksisterende forhandlingstekster (fra de tidligere, fastkørte forhandlinger i Doha-udviklingsrunden), mens andre generelt har argumenteret for, at man kan lade sig inspirere af eksisterende tekster, men bør begynde på et nyt grundlag, herunder ikke mindst et opdateret datamateriale, da der er sket meget siden forhandlingssammenbruddet i 2008.

Der er bred opbakning i Rådet til forhandlinger om en plurilateral aftale om grøn handelsliberalisering.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter stærkt op om WTO og det multilaterale handelssystem som det bedste og mest effektive værn imod protektionisme på grundlag af tidligere tiltrådte indstillinger samt i overensstemmelse med relevante folketingsvedtagelser, herunder senest V83 af 3. juni 2013. Regeringen arbejder for, at EU spiller en konstruktiv og proaktiv rolle i WTO og bidrager til at styrke WTO som organisation. Regeringen støtter en rettidig og fuld implementering af Bali-aftalen med fokus på handelslettelse og støtter udarbejdelsen af et balanceret og realistisk arbejdsprogram, som inddrager landbrug, industrivarer og tjenesteydelser, og som kan danne grundlag for en samlet afslutning af Doha-runden til fordel for alle WTO-medlemmer, herunder især udviklingslandene og særligt de mindst udviklede lande. Regeringen støtter, at kommende forhandlinger finder sted på et nyt grundlag, som tager højde for erfaringerne fra tidligere forhandlinger.

Regeringen støtter Kommissionens bestræbelser på at indlede forhandlinger om en plurilateral aftale om grøn handelsliberalisering.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Doha-udviklingsrunden blev forelagt for Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 7. oktober 1999, den 26. oktober 2001 og den 13. juni 2008 og har derudover løbende været forelagt udvalget til orientering, senest d. 29. november 2013. Spørgsmålet om grøn handelsliberalisering har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

5. Status for EU's forhandlinger om økonomiske partnerskabsaftaler (EPAer) med regioner af udviklingslande i Afrika, Vestindien og Stillehavet.

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat

1. Resumé

EU har siden 2001 søgt at sammenkæde handelsaftaler (der bl.a. indeholder årlange overgangsordninger for liberalisering af partnerlandenes told på importen fra EU-landene) med udviklingslandene i Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS-landene) med støtte til økonomiske reformer, herunder mhp. regional økonomisk integration, via de *økonomiske partnerskabsaftaler (EPA'er)*. EPA-forhandlingerne har været langstrakte og vanskelige. I januar 2014 opnåede man en teknisk EPA-aftale med det vestlige Afrika (ECOWAS). Der er almindeligt håb om, at dette gennembrud, hvis politiske bekræftelse dog udestår, vil medføre fremgang i forhandlingerne med landene i det østlige Afrika (EAC) og det sydlige (SADC), inden ændringen af den særlige markedsadgangsforordning træder i kraft per oktober 2014. Rådet ventes at drøfte status for forhandlingerne under punktet "eventuelt".

2. Baggrund

EU har siden 2001 forhandlet regionale økonomiske partnerskabsaftaler (EPA'er) med seks regioner af udviklingslande i Afrika, Vestindien og Stillehavet, de såkaldte AVS-lande. EPA'erne skal dels udgøre handelselementet af Cotonou-aftalen, dels supplere WTO's multilaterale frihandelsaftaler. Formålet er at skabe de nødvendige stabile forudsætninger for øget samhandel og investeringer, at fremme partnerlandenes inddragelse i international handel og øget regional integration med henblik på vækst og fattigdomsbekæmpelse.

Der er indtil nu indgået "foreløbige EPA'er" med i alt 36 AVS-lande, som hermed har opnået told- og kvotefri markedsadgang i EU for alle varer, herunder landbrugsvarer, med undtagelse af våben og ammunition. Af disse har de 14 Vestindiske AVS-lande indgået komplette EPA'er, der omfatter varehandel samt tjenesteydelser og investeringer. De øvrige 22 "foreløbige EPA'er" omfatter alene varehandel. 41 AVS-lande har indtil videre valgt ikke at indgå EPA'er med EU.

EPA-forhandlingerne har været langstrakte og vanskelige. I januar 2014 opnåede man en teknisk EPA-aftale med det vestlige Afrika (ECOWAS). Der er almindeligt håb om, at dette gennembrud, hvis politiske bekræftelse dog udestår pga. tekniske indvendinger fra Nigeria, vil medføre fremgang i forhandlingerne med landene i det østlige Afrika (EAC) og det sydlige (SADC), inden ændringen af den særlige markedsadgangsforordning (MAR-forordningen) træder i kraft per oktober 2014.

EU vedtog denne ændring til MAR-forordningen den 21. maj 2013 med henblik på at afslutte en situation, der reelt ikke var i overensstemmelse med WTO-regelsættet og med henblik på at forhindre flere partnerlande til at undertegne og ratificere EPA'er. Ændringen i MAR forordningen indebærer, at den gunstige markedsadgang til EU for AVS-lande, der ikke har undertegnet og ratificeret EPA'er, bortfalder. Markedsadgangen til EU for disse AVS-lande vil efter den 1. oktober 2014 være underlagt reglerne i den såkaldte General System of Preferences-forordning (GSP-forordningen), hvor det enkelte lands markedsadgangsvilkår afhænger af landets udviklingsni-

veau. Dette er baggrunden for, at EPA-forhandlingerne på dette stadie må betegnes som værende i slutspillet.

Der var nogen bekymring for, at de vanskelige EPA-forhandlingerne ville blive et ømtåleligt emne på EU-Afrika topmødet i Bruxelles den 2-3. april 2014. Det blev imidlertid ikke tilfældet.

3. Formål og indhold

Rådet ventes at drøfte status for forhandlingerne med de udestående regioner, særligt i Afrika.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet to seneste resolutioner om EPAer blev vedtaget hhv. den 13. juni 2013 (P7_TA (2013) 0272) og den 14. januar 2013 (2013/2515 (RSP)). Europa-Parlamentet stemte endvidere den 16. april 2013, efter forhandlinger i trilog, med stort flertal (683 stemmer) for kompromiset omkring ændringen af MAR, der fastsatte udløbet til den 1. oktober 2014.

5. Nærhedsprincippet

Overvejelser om nærhedsprincippet er ikke relevante, idet handelspolitikken er EU-kompetence.

6. Gældende dansk ret

Eventuelt kommende indgåelse af EPAer mellem EU og en eller flere regioner i AVS-landene forventes ikke at få konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Eventuelle indgåede EPA'er må forventes på sigt at få positiv indflydelse på danske virksomheders afsætningsmuligheder. Der vil kunne være danske importører, der vil kunne mærke bortfaldet af de særlige adgangsvilkår for så vidt angår import fra regioner, der bliver ramt af MAR-ændringen per 1. oktober 2014. Indgåelse af EPAer forventes ikke at ville føre til øgede administrative omkostninger eller at have negative statsfinansielle konsekvenser. Der forventes heller ikke konsekvenser for miljøet og beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Erhvervs-, arbejdstager- og civilsamfundsorganisationer har løbende været konsulteret om EPA-forhandlingerne over den lange årrække, hvor de har fundet sted.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU kredsen bakker op omkring Kommissionens indsats i slutspillet af forhandlingerne om EPAerne. En like-minded gruppe har ligesom Danmark lagt vægt på at der arbejdes for indgåelse af fleksible og udviklingsvenlige EPAer.

10. Regeringens generelle holdning

Den danske holdning til EPA-aftalerne har basis i folketingsvedtagelserne V 41 og V 62 fra henholdsvis 25. januar 2007 og 21. maj 2008, forhandlingsoplæg på mødet i Folketingets Europaudvalg den 7. februar 2008 samt forhandlingsoplæg på mødet i Folketingets Europaudvalg den 23. november 2012 vedrørende ændringen i markedsadgangsforordningen (MAR). Målsætningen er, at EPA-forhandlingerne skal munde ud i resultater, der kan styrke AVS-landenes udvikling, sikre deres integration i den globale økonomi og skabe de nødvendige forudsætninger for handel og investeringer. Danmark støtter EU's forhandling og indgåelse af EPA'er, der er fleksible og ud-

viklingsvenlige og samtidig i overensstemmelse med EU's forpligtelser i henhold til WTO-aftalerne.

Daværende handels- og europaminister samt udviklingsminister underskrev den 5. december 2013 sammen med en række ligesindede ministre et fælles brev til udenrigsrepræsentant Catherine Ashton, udviklingskommissær Andris Piebalgs og handelskommissær Karel de Gucht om mulighederne for en øget fleksibilitet i EU's position i forhandlingen af EPA'er. Det er i dansk optik vigtigt, at Kommissionen udviser fleksibilitet, således at der kan indgås flere udviklingsvenlige EPA'er inden den 1. oktober 2014. Det er regeringens vurdering, at EU i forhandlingerne med ECOWAS netop har udvist denne form for fleksibilitet. Fra dansk side støtter man således Kommissionens bestræbelser på at finde tilsvarende kompromiser med øvrige regioner.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Selve EPA-forhandlingerne har været forelagt til forhandlingsoplæg på mødet i Folketingets Europaudvalg den 7. februar 2008. Dansk holdning til EPA-aftalerne har desuden basis i folketingsvedtagelserne V 41 og V 62 fra henholdsvis 25. januar 2007 og 21. maj 2008. Desuden har ændringen i markedsadgangsforordningen (MAR) været forelagt til forhandlingsoplæg på mødet i Folketingets Europaudvalg den 23. november 2012.